Súd:	Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka:	9C/92/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7115227600
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Taťána Poláková
ECLI:	ECLI:SK:OSBA4:2018:7115227600.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudkyňou JUDr. Taťánou Polákovou, v právnej veci žalobcu: E.. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. 7, F., štátny občan SR, proti žalovanému: Rozhlas a televízia Slovenska, IČO: 47 232 480, so sídlom Mlynská dolina, Bratislava, o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý v relácii ,,K.“, nasledujúcej a vysielanej bezprostredne po právoplatnosti tohto rozsudku uviesť toto ospravedlnenie:
Rozhlas a televízia Slovenska sa ospravedlňuje E.. V. Y., bývalému sudcovi I. súdu R. republiky za to, že v relácii K., vysielanej XX.XX.XXXX uviedla nepravdivé fakty o jeho rozhodovaní v kauze J.S., týkajúcej sa zavlečenia M.K. ml. do cudziny.
Ospravedlňuje sa tiež za slová, uvedené na jeho adresu:
,,Rozhodol svojim senátom sám ...“, keďže v inej právne totožnej veci Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu uviedol, že sa stotožňuje so závermi v rozhodnutí o sťažnosti J.S.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 10.000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Košice I dňa 13.10.2015, postúpenou tunajšiemu súdu 02.05.2016 domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť v relácii ,,K.“, nasledujúcej (vysielanej) bezprostredne po právoplatnosti tohto rozsudku uviesť toto ospravedlnenie:
,,RTVS sa ospravedlňuje E.. V. Y., bývalému sudcovi I. súdu SR za to, že v relácii K., vysielanej XX.XX.XXXX uviedla nepravdivé fakty o jeho rozhodovaní v kauze J.S., týkajúcej sa zavlečenia M.K.ml. do cudziny.
Ospravedlňuje sa tiež za slová, uvedené na jeho adresu:
,,Rozhodol svojim senátom sám ...“, keďže v inej právne totožnej veci Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu uviedol, že sa stotožňuje so závermi v rozhodnutí o sťažnosti J.S.
Žalobca žiadal zaviazať žalovaného zaplatiť mu titulom nemajetkovej ujmy sumu 10.000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia.
Žalobu odôvodnil tým, že v rokoch 1993 - 2000 bol sudcom I. súdu SR. Predsedom súdu mu bol ako spravodajcovi pridelený spis, týkajúci sa sťažnosti J. R.. Sťažovateľ namietal formou ústavnej sťažnosti, že napriek amnestii, udelenej prezidentom republiky na konkrétny skutok, resp. skutky a po právoplatnom zastavení trestného stíhania, bolo trestné stíhanie obnovené. Stalo sa tak po tom, čo predchádzajúca amnestia bola ďalším nasledujúcim (zastupujúcim) prezidentom ,,zrušená“. Vec sa týkala mimoriadne verejnosťou sledovaného prípadu zavlečenia H. F. ml. do cudziny. Od uvedenej udalosti prešlo 20 rokov. Pri príležitosti tohto výročia vysielala R dňa XX.XX.XXXX v relácii ,,K.“ o

XX.XX hod. príspevok, v ktorom svojim spôsobom rekapitulovala známe i menej známe domnienky a tvrdenia, ktoré prezentovali viacerí respondenti. Časť príspevku sa týkala žalobcu. Keďže bol vo všetkých detailoch lživý a tendenčný, požiadal žalovaného o mimosúdne riešenie. Nesúhlasil. Sporná časť príspevku mala tento obsah:
a) hovorí J. G.:
,,Ústavný súd mal len dva senáty. Tie dva senáty rozhodovali postupne asi od júna 1999 do začiatku roku 2000 desiatky ústavných sťažností, v ktorých rozmanití príslušníci R. namietali porušenie svojho ústavného práva v podstate na nedotknuteľnosť amnestie. I. súd v tých desiatkach rozhodnutí vždy sťažnosti odmietol a len v jednom jedinom prípade urobil to najdôraznejšie rozhodnutie, ktorým povedal, že došlo k porušeniu I.. Čiže, nie je to 1:1, je to ja neviem ... 38:1, alebo proste ... výsledok bol takýto nejaký“.
b) hovorí reportér:
,, Na I. súde vznikli dve rôzne stanoviská. V normálnom štáte a na normálnom súde by bolo potrebné stanoviská zjednotiť za prítomnosti celého pléna. R. V. Y. vedel, že druhý senát rozhodol inak. Napriek tomu, však nepožiadal plénum I. súdu o zjednocovacie stanovisko. Rozhodol svojim senátom sám - v prospech H. zvôle a proti právu a prapodstate demokracie“.
Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že uvedené vyjadrenia obsahujú na malom priestore relatívne veľa tvrdení, ktoré predstavujú hrubo skresľujúce skutočnosti, navodzujúce presvedčenie o mimoriadne závažnom spreneverení sa žalobcu svojmu postaveniu.
Žalobca uviedol, že prvé tvrdenie respondenta uvádza, že:
- I. súd riešil desiatky ústavných sťažností, v ktorých príslušníci R. namietali porušenie svojho ústavného práva v podstate na nedotknuteľnosť amnestie. Tvrdenie je pravdivé, ale zámerne nepresné. Aj žalobca mal pridelených cca 10 týchto sťažností. No medzi sťažnosťou J. R. (a aj I. Z.) a ostatnými bol zásadný rozdiel. Príslušníci R. sa ,,sťažovali“ na to, že sú predvolávaní ako svedkovia v amnestovanej veci. Vzhľadom na všeobecnú povinnosť svedčiť (s modifikáciou) boli všetky odmietnuté. J. R. podal sťažnosť preto, lebo bol znovu trestne stíhaný. A, takéto sťažnosti boli iba dve. Jeho a I. Z.. Takže, žiadnych 38.1..
- Reportér tvrdil, že vediac, o rozhodnutí druhého senátu, ktorý rozhodoval o odmietnutí, bol žalobca povinný (presne, bolo potrebné) požiadať Plénum súdu o zjednotenie stanovísk. Žalobca uviedol, že pripúšťa, že reportér sa vo svojej naivite neodvážil pochybovať o tom, čo mu G. povedal, preto sa nedozvedel, že sled udalostí bol opačný:
prvý senát rozhodol o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie 22.07.1999 a
druhý senát o odmietnutí Z. 18.08.1999.
Teda, ak už, bol to druhý senát, ktorý urobil štát nenormálnym.
Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že v aktuálnom čase bol platný a účinný zákon č. 38/1993 Z.z. V ustanovení § 6 v takom znení, podľa ktorého uvedená zjednocovacia činnosť platila iba vo veciach súladu zákonov s Ústavou podľa čl. 128. Nie v prípadoch ústavných sťažností! Ku zmene došlo (vynechaním článku) až o 2 roky! Teda ďalšia lož, ďalší rozpor s faktom, ktorý je overiteľný. Okrem uvedeného, aj keby taká povinnosť existovala, netýkala sa zjavne tzv. procesných rozhodnutí - odmietnutia, alebo prijatia veci v predbežnom prerokovaní.
- Príspevok ohľadne žalobcu vyznel celkom jednoznačne do záverečného stanoviska tendenčne, hrubo nepravdivým a zákerným spôsobom znevažujúceho profesionálnu česť spolu s osobným charakterom, ktorý žalobcu diskvalifikoval na funkciu sudcu na tak závažnej inštitúcii Slová: ... rozhodol svojim senátom sám (!) - v prospech H. zvôle a proti právu a prapodstate demokracie“ nemali nechať divákov na pochybách, kto je osobou, ktorá znemožnila priechod spravodlivosti.
Žalobca v žalobe napokon uviedol, že čas, ktorý od udalosti a od vynesenia nálezu uplynul, však priniesol dokonalý obrat v posudzovaní postoja a motívov žalobcu. Odpoveď žalovaného na výzvu tvrdí, že reportér vo všeobecnosti zásady spravodajstva dodržal. Žalobca tvrdí, že nedodržal hneď dve základné axiomy žurnalistu, a to, neoslovil ,,druhú stranu“, následkom čoho pri vlastnej nevedomosti (a možno zlomyseľnosti) nezistil, že tak, ako žalobcu, osočil súčasne 7 sudcov Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorí hlasovaním 7:0 vyniesli rozsudok č. XXXXX/XX v totožnej veci I. Z.. V ňom je stať (str. 6 a 18), kde sa uvádza: ,,Bod 39. Uznesenie č. I ÚS 30/99 bolo uverejnené v Zbierke zákonov dňa 24. júla 1999. V ňom Ústavný súd (I. senát) podal rozsiahly lingvistický, logický, historický a systematický výklad daného ustanovenia.“ (str. 6),, Bod 126. Po preskúmaní dokumentov, ktoré mal Súd k dispozícii, nezistil žiadnu bázu pre spochybnenie výkladu, ktorý podal I. senát Ústavného súdu....“. Odvážil by sa reportér prehlásiť, že títo sudcovia ,,konali v prospech H. zvôle a proti prapodstate demokracie...“? Pre žalobcu bola kauza čo do pozadia a osobnostne vypreparovaná, posudzovaná, bez prihliadnutia na verejnú mienku a výlučne po stránke právnej. Bolo to naopak uznesenie J. G., ktoré podľa ESĽP porušilo zákon, Ústavu a Dohovor o ochrane ľudských práv. Žalobca mohol ísť rovnakou, t.č. politicky želanou cestou.

Rovnaký výsledok pred ESĽP by ho rovnako, ako 2. Senát usvedčil zo submisívnosti voči tlakom a z odbornej neschopnosti. Žalobca uviedol, že agenda a judikatúra vo veciach ochrany osobnosti je tak rozsiahla, že sa dotýka azda všetkých možných variácií. V tejto veci však treba zdôrazniť niekoľko dominánt:
- žalobca bol napadnutý ako sudca Ústavného súdu,
- stalo sa tak v najsledovanejšom médiu, v pomerne obľúbenej a teda sledovanej relácii s výlučne kritickým zameraním,
- žalobca je advokát. A, keďže každý, alebo skoro každý človek ak aj neprejavuje, určite pociťuje spoločensko-politické inklinácie. Pre mnohých potenciálnych klientov je žalobca vinou žalovaného neprijateľný. A, to má dopad existenčný. K tomu pristupuje všeobecná degradácia s vplyvom na pozíciu v jeho postavení trénera mládeže. ,,Výsledky“ sa už dostavili.
Žalobca uviedol, že v ostanom období sa presadzuje trend, nevyžadujúci pre naplnenie podmienok žaloby konkrétne následky protiprávneho konania. Dôležitá je objektívna schopnosť, či spôsobilosť vážnym rozsahom poškodiť česť napadnutého. Kto bol pred dvadsiatimi rokmi vo veku, kedy ho udalosti ako zavlečenie nezaujímali, súčasný (napr.) tridsiatnik musí považovať žalobcu za hodného vylúčenia zo slušnej spoločnosti. A to, na základe koncentrátu lží v každom detaile príspevku. Pritom ešte nevedno, čo znamená, resp. aký obsah má výraz ,, prapodstata demokracie“.
Napokon žalobca uviedol, že v dejinách, i keď relatívne krátkych, ústavného súdnictva sa nevyskytol prípad tak neobjektívneho, bezohľadného, neprofesionálneho až drzého vykreslenia osoby ústavného sudcu - a nie ,,súdu“ ako obvykle. Je preto náprava prostredníctvom ospravedlnenia nedostatočnou reparáciou z hľadiska žalobcovho a celkom nedostatočnou reparáciou z hľadiska prevencie patologického uprednostňovania práva na slobodu slova. V súdenom prípade o proporcionalite, jej dodržaní k právu na ochranu osobnosti nemôže byť reč pre výrazný exces z druhého z nich. Žalobca za primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy považuje sumu 10.000 eur. Ako je v úvode žaloby uvedené, príspevok neuviedol z rozhodujúcich faktov ani jeden pravde zodpovedajúci a záverečný, akože hodnotiaci úsudok z nich nevychádza. Je teda odsúdenia hodný.

2. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. V písomnom vyjadrení zo dňa 31.10.2016 uviedol, že reportáž vznikla a bola odvysielaná pri príležitosti 20. ,,výročia“ zavlečenia H. Kováča ml. do cudziny. Napriek dlhšiemu časovému obdobiu, ktoré od tejto kauzy uplynulo, je zrejmé, že pri príležitosti daného ,,výročia“ a v neposlednom rade aj z dôvodu pretrvávajúceho stavu nevyšetrenia tejto kauzy, sa daná udalosť stala na istý čas výsostne aktuálnou. Žalobca namieta odvysielané tvrdenie o počte sťažností/podnetov, o ktorých v tejto kauze rozhodoval Ústavný súd SR ako zámerne nepresné, nakoľko v skutočnosti bol podstatný rozdiel medzi sťažnosťami J. R., I. Z. na jednej strane a sťažnosťami ostatných príslušníkov R. na strane druhej a to z dôvodu, že len J. R. sa sťažovali na porušenie svojich ústavných práv s obvinením zo spáchania trestného činu, pričom ostatní príslušníci R. sa sťažovali iba na svoje predvolávanie zo strany policajných vyšetrovateľov ako svedkov. K uvedenej námietke žalovaný uvádza, že v danej reportáži sa na žiadnom mieste neuvádza, že Ústavný súd rozhodoval v danej veci o desiatkach totožných sťažností, ale uvádza, že Ústavný súd SR v danom čase rozhodoval o desiatkach sťažností, v ktorých sa rozmanití príslušníci R. sťažovali na porušenie svojich ústavných práv v súvislosti s ,,nedotknuteľnosťou amnestií“. Pravdivosť tohto tvrdenia nenamieta ani sám žalobca, avšak tvrdí, že v prípade zaradenia týchto sťažností do daného kontextu, išlo o ,,zámernú nepresnosť“ zo strany žalovaného, ktorej následkom mal byť pravdepodobne skreslený obraz o rozhodovaní žalobcu. Žalobca tak v žiadnom ohľade nepreukázal žiadnu ,,zámernosť“ zo strany žalovaného a ani sa neunúval sformulovať akým spôsobom mala táto ,,nepresnosť“ (hoci fakticky pravdivá) skresliť skutočnosť a tým zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Podľa názoru žalovaného mohlo mať uvedenie tohto tak povediac doplňujúceho faktu viacero dôvodov a rovnako tak táto skutočnosť mohla byť divákmi interpretovaná viacerými spôsobmi (napr. ako poukázanie na skutočnosť, že Ústavný súd rozhodoval v prípade daných amnestií v desiatkach prípadov, pričom rozhodovanie oboch senátov súdu bolo jednotné a iba v prípade obvinených J. R. došlo k rozdielnym právnym záverom jednotlivých senátov). Podstatné však je, že žalobca v tomto prípade neuniesol bremeno tvrdenia, nakoľko z jeho žaloby nie je zrejmé, akým spôsobom malo odvysielanie tohto fakticky správneho tvrdenia zasiahnuť do jeho osobnostných práv a nie je dokonca ani zrejmé, akým spôsobom malo toto tvrdenie (negatívne) skresliť celkové vyznenie tvrdení týkajúcich sa žalobcu. Žalobca ďalej namieta a označuje za nepravdivú časť reportáže, ktorá pojednáva o tom, že žalobca len v jedinom prípade I. Z. rozhodol v rozpore s dovtedajšou rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR a sťažnosť prijal na ďalšie konanie, hoci iný senát pred ním rozhodol inak. Rovnako za nepravdivú označil časť

reportáže o tom, že napriek existencii dvoch protichodných záverov jediných dvoch senátov Ústavného súdu SR v totožnej veci nepožiadal plénum Ústavného súdu SR o zjednotenie stanovísk. Žalovaný uviedol, že v prvom rade je potrebné namietnuť kľúčové tvrdenie žalobcu a síce, že ak už niekto urobil štát a súd ,,nenormálnym“, tak to bol 2. senát (vedený doktorom G., nakoľko žalobcov senát rozhodol o prijatí sťažnosti J. R. na ďalšie konanie dňa 22.07.1999 a senát doktora G. odmietol sťažnosť I.. až 18.08.1999. Skutočnosť je všaj diametrálne odlišná a síce taká, že 2. Senát vedený doktorom G. odmietol dve sťažnosti A., ktoré sa týkali amnestií v danej kauze (a to z rovnakých dôvodov, nevyčerpania všetkých dostupných opravných prostriedkov) uzneseniami č. II. ÚS 69/99 a č. ÚS 70/99 z 15.06.1999. Druhý senát tak v totožných veciach rozhodol v súlade s dovtedy všeobecne (oboma senátmi) uznávanou rozhodovacou praxou viac ako mesiac predtým, ako senát žalobcu prelomil túto dovtedy uznávanú prax Ústavného súdu uznesením o prijatí sťažnosti J. R. na ďalšie konanie dňa 22.07.1999. Uvedené žalovaný dokladá predmetnými uzneseniami z 15.06.1999, pričom upriamuje pozornosť súdu na text na str. 16 ,,Ústavný súd na tomto základe dospel k presvedčeniu, že podnet, aj keď z formálnej (nie obsahovej) stránky spĺňal kritéria na jeho prijatie na ďalšie konanie, bráni mu v tom ešte prekážka nevyužitia tých prostriedkov na dosiahnutie nápravy, ktoré poskytuje Trestný poriadok. Rovnako tak je nesporné, že nevyčerpanie opravných prostriedkov podľa Trestného poriadku nepovažoval senát žalobcu za dôvod, pre ktorý by bolo potrebné sťažnosť odmietnuť, čo je zrejmé z toho, že sťažnosť dňa 22.07.1999 prijal na ďalšie konanie nálezom č. I. ÚS 48/99 z 20.12.1999 o nej rozhodol. Je v úplnej zhode s kontextom reportáže a síce, že senát žalobcu rozhodol opačne ako druhý senát Ústavného súdu, ktorý už skôr v totožnej veci rozhodol opačne. Žalovaný tak jednoznačne preukázal, že senát žalobcu rozhodol v prípade sťažnosti J. R. v rozpore s dovtedajšou judikatúrou ÚS a dokonca v priamom rozpore so skoršími rozhodnutiami druhého senátu ÚS v totožnej veci. V predmetnej reportáži divák dostal informáciu o tom, že žalobcov senát rozhodol v rozpore so skorším rozhodnutím v totožnej veci a tiež v rozpore s ustálenou judikatúrou ÚS v obdobných prípadoch. Redaktor kritizoval žalobcu za to, že napriek daným okolnostiam pri rozhodovaní nepociťoval potrebu prediskutovať svoje rozhodnutie s ostatnými sudcami z pléna ÚS. Procesné oprávnenia alebo povinnosti nie sú v tomto prípade rozhodujúce, nakoľko už len z povahy a postavenia ÚS je zrejmé, že tento by sa mal kontradiktórnemu rozhodovaniu v totožných veciach všemožne vyhýbať a naopak mal by sa snažiť o čo najvyššiu mieru konsenzu v takto závažných veciach. Slovo ,,sám“ sa vzťahovalo na celý senát a vyjadrovalo iba skutočnosť, že žalobcov senát v danej veci rozhodoval sám bez toho, aby svoje rozhodnutie konzultoval s ostatnými sudcami v pléne a to aj napriek skutočnosti, že rozhodol odlišne ako druhý senát ÚS v skoršej a totožnej veci. Žalovaný v skutočnosti odvysielal výhradne pravdivé informácie. Autor reportáže pri vyslovení predmetného hodnotiaceho úsudku vychádzal z informácií, ktoré mu poskytli (či už priamo, alebo sprostredkovane) uznávaní odborníci v oblasti ústavného práva a dokonca osoby, ktoré sa rovnako, tak ako žalobca priamo zúčastnili predmetného rozhodnutia). Je viac ako zrejmé, že existuje viac ako dostatočný skutkový základ na vyslovenie daného hodnotiaceho úsudku, že odvysielaním predmetnej reportáže nemohlo dôjsť k žiadnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu a ak áno, intenzita tohto zásahu by bola extrémne nízka. Žalovaný tiež uviedol, že osloviť ,,druhú stranu“ nie je nevyhnutnou povinnosťou v prípade každého spracovania žurnalistického príspevku a nevyhnutným pravidlom je len v prípade spravodajstva. V prípade publicistického príspevku, ako je tento, kde autor nevyhľadáva nové informácie, ale sprostredkúva divákovi autorský pohľad na skončenú (hoci v tomto prípade nevyšetrenú) kauzu, nie je oslovenie druhej strany automaticky nutné. Autor reportáže nijakým spôsobom nehodnotil motívy rozhodnutia žalobcu (najmä v otázke, prečo zmenil rozhodovaciu prax ÚS práve v tomto prípade, resp. prečo toto svoje rozhodnutie vopred neprerokoval v pléne ÚS), ale informoval o výsledkoch tohto rozhodnutia, ktorého výsledkom bolo práve zamedzenie vyšetrenia tejto kauzy a potrestanie vinníkov. Bez ohľadu na mieru presvedčenia až istoty žalobcu, že v danom prípade konal ústavným a teda správnym spôsobom, výsledkom jeho rozhodnutia ako aj rozhodnutí ďalších sudcov, ktorí na všeobecných súdoch túto kauzu prejednávali, stále bude nevyšetrenie jedného z najhoršieho zneužitia štátnej moci voči politickému resp. ideologickému nepriateľovi. Vzhľadom na obsah a spôsob spracovania príslušnej časti reportáže, kde potenciálny zásah do osobnostných práv žalobcu má spočívať predovšetkým v interpretácii a kontexte, v ktorom boli fakticky správne tvrdenia vyslovené resp. v informácii, ktorá v reportáži nezaznela, má žalovaný za to, že príp. intenzita zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu nemôže v žiadnom prípade dosiahnuť intenzitu potrebnú na vyváženie tak intenzívneho zásahu do slobody prejavu, akým ,,finančná sankcia“ za odvysielanie informácii vo verejnom záujme nepochybne je. Ak by súd dospel k záveru, že odvysielaním predmetnej reportáže mohlo dôjsť k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu v takej miere, aby to odôvodňovalo obmedzenie slobody prejavu žalovaného, žalovaný namieta požadovanú finančnú satisfakciu vo výške 10.000 eur. Žalobca nepreukázal, že odvysielaním predmetnej reportáže došlo k

zníženiu jeho profesionálnej cti a osobného charakteru. Žalobca nepredložil súdu ani jeden dôkaz, ktorý by preukázal, alebo aspoň bol spôsobilý (po jeho vykonaní) preukázať objektívnym spôsobom skutočné zníženie profesionálnej cti a osobného charakteru žalobcu v očiach verejnosti. Žalovaný má za to, že žalobca ani v tejto časti neuniesol dôkazné bremeno a je nutné jeho nárok zamietnuť.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, výsluchom žalobcu, prednesom zástupcu žalovaného, výsluchom svedka J., listinnými dôkazmi, a to: Rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu vo veci Z. v. Slovensko - sťažnosť č. XXXXX/XX zo dňa 23.09.2008, Uznesením Ústavného súdu SR č. II. ÚS 69/99 zo dňa 15.07.1999, Nálezom Ústavného súdu SR č. I. ÚS 48/99 zo dňa 20.12.1999, Uznesením Ústavného súdu SR č. II. ÚS 70/99 zo dňa 15.07.1999, ako aj ostatným obsahom spisu a po poučení podľa § 154 C.s.p. zistil tento skutkový stav:

5. Žalobca bol v rokoch 1993 - 2000 bol sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky. Predsedom súdu mu bol ako spravodajcovi pridelený spis, týkajúci sa sťažnosti JC.. Sťažovateľ namietal formou ústavnej sťažnosti, že napriek amnestii, udelenej prezidentom republiky na konkrétny skutok, resp. skutky a po právoplatnom zastavení trestného stíhania, bolo trestné stíhanie obnovené. Stalo sa tak po tom, čo predchádzajúca amnestia bola ďalším nasledujúcim (zastupujúcim) prezidentom ,,zrušená“. Vec sa týkala mimoriadne verejnosťou sledovaného prípadu zavlečenia H. ml. do cudziny. Od uvedenej udalosti prešlo 20 rokov. Pri príležitosti tohto výročia vysielala R. hod. príspevok, v ktorom svojim spôsobom rekapitulovala známe i menej známe domnienky a tvrdenia, ktoré prezentovali viaceri respondenti. Časť príspevku sa týkala žalobcu.
Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že bol odvysielaný príspevok a časť príspevku mala tento obsah:
a) hovorí J. G.
,,Ústavný súd mal len dva senáty. Tie dva senáty rozhodovali postupne asi od júna 1999 do začiatku roku 2000 desiatky ústavných sťažností, v ktorých rozmanití príslušníci R. namietali porušenie svojho ústavného práva v podstate na nedotknuteľnosť amnestie. Ústavný súd v tých desiatkach rozhodnutí vždy sťažnosti odmietol a len v jednom jedinom prípade urobil to najdôraznejšie rozhodnutie, ktorým povedal, že došlo k porušeniu Ústavy. Čiže, nie je to 1:1, je to ja neviem ... 38:1, alebo proste ... výsledok bol takýto nejaký“.
b) hovorí reportér:
,, Na Ústavnom súde vznikli dve rôzne stanoviská. V normálnom štáte a na normálnom súde by bolo potrebné stanoviská zjednotiť za prítomnosti celého pléna. Sudca V. vedel, že druhý senát rozhodol inak. Napriek tomu, však nepožiadal plénum Ústavného súdu o zjednocovacie stanovisko. Rozhodol svojim senátom sám - v prospech H. zvôle a proti právu a prapodstate demokracie“.

6. Žalobca vypovedal, že na sklonku jeho kariéry ústavného sudcu mu bola pridelená vec E., bývalého funkcionára R. ktorý podal ústavnú sťažnosť pre vedenie trestného stíhania voči nemu o skutkoch, pre ktoré bola udelená amnestia. Na ústavnom súde boli v tom čase iba dva senáty. JUDr. JT. mal pridelenú sťažnosť A.. Žalobca uviedol, že podľa jeho názoru, na pozadí inkriminovaného príspevku je frustrácia bývalého kolegu E., ktorý žalovanému interwieu poskytol. Jeho senát totiž vo veci A. rozhodol tak, že jeho sťažnosť odmietol. V dôsledku sťažnosti A.u na Európsky súd pre ľudské práva ESĽP rozhodnutie E. zrušil a vyslovil porušenie ústavných práv A.. Od tej doby sa dozvedá o predmetnej veci skreslený výklad a informácie.

7. Zástupca žalovaného poukazoval na tú skutočnosť, že predmetom konania nie je to, ktorá ,,strana“ má pravdu, a kto vydal rozhodnutie, ktoré bolo v tom čase formálne i materiálne v súlade s ústavou. Základnou otázkou v tomto konaní je, či je možné takýmto závažným spôsobom obmedziť verejnú debatu o tak spoločensky mimoriadne závažnej téme.

8. Svedok J., ktorý bol autorom predmetnej reportáže vypovedal, že si nie je vedomý skutočnosti, že by bol v predmetnej reportáži uviedol nepravdivé fakty, alebo, akýmkoľvek spôsobom prekrúcal skutočnosti. Pri spracovaní reportáže vychádzal z názorov odbornej praxe, ktorá bola kritická voči predmetnému rozhodnutiu žalobcu na ústavnom súde. Oslovil JN., ktorý bol v tom čase sudcom ústavného súdu. Jeho záujmom nebolo poškodiť žalobcu. K rozhodnutiu žalobcu považoval za potrebné sa vyjadriť formou hodnotiaceho úsudku. Vyjadroval sa k tomu, že na pôde najvyššej súdnej inštitúcie v štáte vznikli dve protirečivé súdne rozhodnutia. Mal pocit, že si to ústavný súd vo vzťahu k nízkej dôveryhodnosti verejnosti voči justícii nezaslúži. Malo dôjsť k uváženejšiemu rozhodnutiu žalobcu, ktoré

by neponúkalo verejnosti pochybnosti o rozhodovaní ústavného súdu. Dôvera v súdnictvo je nízkej úrovni a zraky spoločnosti sú upreté k rozhodovaniu tejto najvyššej súdnej inštitúcie. Predpokladá, že došlo k rozčarovaniu spoločnosti, keď ústavný súd v dvoch rovnakých skutkových situáciách dospel k dvom rozdielnym názorom. Odborná právnická prax sa vyjadrila, že rozhodnutie žalobcu bolo netransparentné. Predpokladal by, že ústavný súd, ako najvyššia autorita súdnictva na Slovensku bude vo svojich rozhodnutiach čitateľný a jednoznačný, aby o svojej odbornosti presvedčil nielen odbornú, ale aj laickú verejnosť. Ak na ústavnom súde vzniknú dve rozdielne rozhodnutia, malo by to byť vyriešené na pôde toho súdu, aby touto nejednotnosťou nebola spoločnosť traumatizovaná. Je mu známe, že v čase vydania predmetných rozhodnutí neexistovalo paragrafové znenie zákona, ktoré by nútilo sudcov ústavného súdu k povinnosti zjednocovania právnych názorov, dovtedajšia prax však tejto potrebe podriadená bola. Za kritikou, ktorú uviedol v predmetnej reportáži si stojí. Nesledoval ňou žiadne bočné úmysly voči žalobcovi. Je presvedčený o tom, že sa objektívne v medziach novinárskej slobody pridržiaval rácia samotného problému a je presvedčený o tom, že kritika nepresiahla primeranú hranicu. Nie je výnimočnou praxou uviesť v reportáži aj mená sudcov. Pri príprave reportáže nepovažoval za potrebné osloviť žalobcu, keď preňho bola podstatná litera rozhodnutia žalobcu. Oslovil JN. ktorého považoval za autoritu v tejto oblasti. Vie, že žalobca o sťažnosti J.S. nerozhodoval sám, ale rozhodoval v senáte. V demokratickej spoločnosti, ktorou Slovensko predpokladáme, že je, má činnosť ústavného súdu nezastupiteľné miesto. Ak na pôde toho istého ústavného súdu vzniknú dve rôzne rozhodnutia o rovnakých skutočnostiach bez toho, aby došlo k zjednoteniu právnych názorov je namieste obava verejnosti, že základy demokracie nie sú pevné. Tak to vnímal i on, ako novinár.

9. Z Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 69/99 (predseda senátu E. zo dňa 15.07.2017 súd zistil, že ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu podnet I.L. na začatie konania odmietol s odôvodnením, že podnet, aj keď z formálnej (nie obsahovej) stránky spĺňal kritéria na jeho prijatie na ďalšie konanie, bráni mu v tom ešte prekážka nevyužitia tých prostriedkov na dosiahnutie nápravy, ktoré poskytuje Trestný poriadok. V trestných veciach podľa čl. 142 ods. 1 ústavy rozhodujú všeobecné súdy. V prípravnom konaní o začatí trestného stíhania, vznesení obvinenia, o podaní žaloby rozhodujú orgány činné v trestnom konaní. Proti ich rozhodnutiam sú prípustné opravné prostriedky. Zatiaľ vec je v štádiu, kde navrhovateľ nemohol využiť všetky prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon.

10. Z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 48/99 (predseda senátu E.) zo dňa 20.12.1999 súd zistil, že dňa 22.07.1999 ústavný súd podnet J.S. podnet na začatie konania podľa č. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky pre porušenie čl. 12 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2 ústavy zo strany predsedu vlády Slovenskej republiky v zastúpení prezidenta republiky, vlády Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcie vyšetrovania a kriminalisticko-expertíznych činností PZ, odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, Krajskej prokuratúry v Bratislave a Okresného súdu Bratislava I predbežne prerokoval a rozhodol tak, že ho prijal na ďalšie konanie v časti smerujúce proti Ministerstvu vnútra SR a Krajskej prokuratúre v Bratislave v rozsahu namietaného čl. 17 ods. 2 Ústavy. Nálezom Ústavný súd SR rozhodol tak, že uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie vyšetrovania a kriminalisticko - expertíznych činností Policajného zboru, odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, č. VKE 1/30-1998 z 01.02.1999 a postupom Krajskej prokuratúry Bratislava, ktorá uvedené uznesenie rozhodnutím č. 2 Kv 4/99 zo dňa 18.02.1999 ponechala v platnosti, došlo k porušeniu základného práva navrhovateľa uvedeného v čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

11. Z Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 70/99 (predseda senátu E.) zo dňa 15.07.2017 súd zistil, že ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu podnet I.L. na začatie konania odmietol s odôvodnením, že predmetom konania o podnete prijatom na konanie pred ústavným súdom je preskúmanie, či ústavné právo alebo sloboda, ktorej porušenie predkladateľ podnetu namietol, naozaj boli porušené. Ak predkladateľ podnetu namietne také porušenie práva a slobody, ktoré podľa okolností zrejme nemohlo nastať, ústavný súd podnet odmietne ako zjavne neopodstatnený, bez toho, aby námietku porušenia ústavy preskúmal vo veci samej.

12. Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu zo dňa 23.09.2008 vo veci Z. v. Slovensko, ktorý rozhodoval o sťažnosti A. pod č. XXXXX/XX súd zistil, že súd dospel k záveru, že právoplatné rozhodnutie, pokiaľ ide o dané trestné činy, bolo vydané dňa 18.09.1998 a že následné trestné stíhanie sťažovateľa za tieto trestné činy nebolo povolené podľa podmienok vnútroštátneho práva. Vzhľadom na § 68 v spojení s § 160 Trestného poriadku, väzbu sťažovateľa v súvislosti s týmto

trestným konaním preto nemožno považovať za ,, v súlade s konaním ustanoveným zákonom“ alebo za ,,zákonnú“. Prišlo k porušeniu článku 5 ods. 1 Dohovoru.
Z predmetného rozsudku ESĽP súd ďalej zistil, že:
- v bode 36 sa uvádza, že dňa 19.02.1999 37 poslancov Parlamentu požiadalo Ústavný súd o výklad článku 102 písm. i) Ústavy, pokiaľ ide o právo prezidenta udeliť amnestiu. Argumentovali tým, že zrušenie prezidentského rozhodnutia o amnestii nemá žiaden právny základ.
- v bode 38 sa uvádza, že dňa 28.06.1999 Prvý senát Ústavného súdu prijal podľa článku 128 ods. 1 Ústavy uznesenie č. I. ÚS 30/99, operatívna časť ktorého znie nasledovne:
„... výklad článku 102 ods. 1 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky:
Právom prezidenta Slovenskej republiky upraveným článkom 102 ods. 1 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky je udeliť amnestiu niektorou z foriem, ktoré sú v tomto článku uvedené.
Súčasťou tohto práva však nie je aj oprávnenie prezidenta Slovenskej republiky akýmkoľvek spôsobom meniť rozhodnutie o amnestii už uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky“.
- v bode 39 sa uvádza, že Uznesenie č. I. ÚS 30/99 bolo uverejnené v Zbierke zákonov dňa 24. júla 1999. V ňom Ústavný súd (Prvý senát) podal rozsiahly lingvistický, logický, historický a systematický výklad daného ustanovenia.
- v bode 87 sa uvádza, že vo svojej Globálnej správe o stave spoločnosti v r. 2000, Ústav pre verejné záležitosti, ktorý je neverejnou mimovládnou organizáciou, silne kritizoval rozhodnutia Prvého senátu Ústavného súdu č. I.ÚS 48/99 a č. I.ÚS 30/99.
- v bode 122 sa uvádza, že základným sporným bodom medzi účastníkmi bolo to, či trestné stíhanie proti sťažovateľovi bolo alebo nebolo prípustné z hľadiska rôznych rozhodnutí o amnestii pre trestné činy, ktoré mal spáchať v danom čase.
- v bode 126 sa uvádza, že po preskúmaní dokumentov, ktoré mal ESĽP k dispozícii, súd nezistil žiadnu bázu pre spochybnenie výkladu, ktorý podal Prvý senát Ústavného súdu a trestné súdy.
- v bode 131 uvádza, že súd nevidí žiaden dôvod pre spochybnenie horeuvedeného výkladu príslušného ustanovenia ústavy, ktorý sa týka možnosti zrušenia predchádzajúceho rozhodnutia o amnestii. Ďalej má za to, že zrušenie bezpodmienečných opatrení omilostenia nie je všeobecne akceptované zákonom, praxou a právnym názorom existujúcim v iných Zmluvných štátoch Dohovoru.
- v bode 135 sa uvádza, že súd nezistil žiaden dôvod, pre ktorý bz nemal súhlasiť s týmto hodnotením. Nepovažuje za relevantný argument, že zastupujúci prezident bol oprávnený vydať rozhodnutie z 08.12.1998, pretože v tom čase ešte neexistoval výklad Ústavného súdu o právomoci Prezidenta podľa článku 102 písm. i) Ústavy.
- v bode 137 sa uvádza, že rozhodnutie o zastavení trestného stíhania za trestné činy, ktoré mal spáchať sťažovateľ, nadobudlo právoplatnosť 18.09.1998 a že jeho ďalšie stíhanie za tieto trestné činy nebolo povolené podľa podmienok vnútroštátneho práva.

13. Podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu prejavu. Táto zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice štátu. Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti a zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme (okrem iného) ochrany povesti alebo práv iných.

14. Podľa čl. 26 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. Každý má právo vyjadrovať svoje názor slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

15. Právo na slobodu prejavu však nie je absolútne, je totiž obmedzené tak, ako to predpokladá čl. 10 ods. 2 Dohovoru a čl. 6 ods. 4 Ústavy SR, právami na ochranu osobnosti v rozsahu vymedzenom ust. § 11 a nasl. Obč. zákonníka. Obmedzenie prejavu práva na slobodu prejavu priznaním práva na ochrany osobnosti nie je porušením čl. 10 Dohovoru. V prípade kolízie práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti treba vychádzať z požiadavky ich vyváženosti a proporcionality pri ich uplatňovaní, teda aby jednému právu nebola daná bezdôvodne prednosť pred právom druhým.

16. Podľa čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

17. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, (ďalej len Obč. zákonníka) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Základné hodnoty ľudskej osobnosti sú ľudská dôstojnosť a osobná česť. Práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti a osobnej cti sú zaručené ústavou a ich ochrana občianskym zákonníkom.

19. Ľudská dôstojnosť je kategória, ktorá charakterizuje človeka ako ľudskú bytosť, patrí každému bez výnimky a rozdielu. Právo na ochranu ľudskej dôstojnosti zabezpečuje každému človeku život pri rešpektovaní určitej všeobecne uznávanej hranice slušnosti, pri rešpektovaní svojbytnosti každej ľudskej bytosti. Každý má rovnaké právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti a na rovnakú ochranu pred jej ponižovaním.

20. Na druhej strane česť je výrazom určitej úcty, uznania, ocenenia, vážnosti fyzickej osoby, ktorú požíva pre svoje správania, konanie a postoje u ostatných členov spoločnosti a ktorá ovplyvňuje jej postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

21. Pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah je potrebná existencia protiprávneho zásahu objektívne spôsobilého vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v priamej príčinnej súvislosti s ktorou došlo k neoprávnenému zásahu. Všetky podmienky musia byť splnené súčasne, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo fyzickej osoby domáhať sa ochrany a povinnosť subjektu zásahu súdom uloženú povinnosť znášať. Zásah musí byť spôsobilý narušiť integritu fyzickej osoby, znížiť hodnotu jej osobnosti, privodiť jej ujmu na cti, dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu, jeho úmysel či konanie v dobrej viere, a preto nie je rozhodujúce, či konal pôvodca zásahu úmyselne či len nedbalo určité tvrdenia preberal a ďalej rozširoval - spoliehajúc sa na ich pravdivosť, ako aj bez ohľadu na to, či si bol vedomý neoprávnenosti zásahu. Následky neoprávneného zásahu preto nemôžu byť vylúčené dôkazom tzv. ospravedlniteľného omylu.

22. Neoprávnený zásah do osobnosti možno vyvolať odvysielaním nepravdivých údajov dotýkajúcich sa dobrého mena, cti, vážnosti, dôstojnosti osoby, odvysielaním síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem, alebo v neposlednom rade aj odvysielaním hodnotiacich úsudkov (kritiky) pokiaľ sú neoprávnené, teda vybočujúce z hraníc vecnosti, konkrétnosti a primeranosti čo do obsahu a formy, čím sa míňajú svojmu účelu. K neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby môže dôjsť ústne, písomne alebo aj iným aktívnym konaním, pričom nie je vylúčené zásah privodiť aj pasívnym správaním pôvodcu zásahu.

23. Z uvedeného je zrejmé, že je potrebné rozlišovať medzi neoprávneným zásahom a kritikou, pričom rozdiel medzi nimi je potrebné umiestniť v rozhodujúcom hľadisku pravdivosti, objektívnosti a cieľa, ktorý je konkrétnym prejavom sledovaný. Zákonná ochrana je daná len, ak vytýkané prejavy sú zásadne nepravdivé alebo pravdu skresľujúce, avšak kritika, ktorá je primeraná čo do obsahu, formy a miesta, a nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu, nie je zásahom neoprávneným.

24. Nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamačného charakteru a odvysielaním neprípustných hodnotiacich úsudkov o určitej osobe môže dôjsť k zásahu do práva na česť. V prípade, ak je obsah kritiky celkom neadekvátny vzhľadom na posudzované konanie kritizovaného, pričom z tejto kritiky vyplýva úmysel kritizovanú osobu znevážiť, alebo uraziť (tzv. intenzívny exces), ide o neprimeranú kritiku, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Porušenie práva na česť pritom môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti dotknutého subjektu, v očiach ostatných fyzických osôb, teda pôsobiť difamačne. Úmysel, aby takéto skutkové tvrdenia pôsobili difamačne, nie je rozhodujúci. Základné právo na česť sa uplatňuje vo viacerých sférach. Ide o súkromnú sféru, sféru spoločenskú, občiansku a profesionálnu.

25. Podľa § 6 zákona č. 38/1993 Z.z. o Ústavnom súde z r. 1993 ak senát Ústavného súdu v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospeje k právnemu názoru odchylnému od právneho názoru iného senátu Ústavného súdu podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy, predloží otázku na predloženie plénu Ústavného súdu. Stanoviskom pléna je senát v ďalšom konaní viazaný.

26. Podľa § 33 ods. 1 cit. zákona vo veci samej rozhoduje Ústavný súd rozsudkom alebo nálezom, ak zákon o Ústavnom súde neustanovuje inak. V ostatných veciach rozhoduje uznesením.

27. Podľa § 33 ods. 4 cit. zákona, ktorý platil do 19.03.2002, ak mal právny názor Ústavného súdu vyslovený v náleze vo veci samej alebo v rozhodnutí o výklade ústavných zákonov podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy všeobecný význam, Ústavný súd mohol rozhodnúť o uverejnení v Zbierke zákonov. Od 20.03.2002 je uverejnenie takýchto rozhodnutí v Zbierke zákonov povinné (§ 33 ods. 2).
28. Podľa § 6 zákona č. 38/1993 o Ústavnom súde platný od 20.03.2002 senát, ktorý v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospeje k právnemu názoru odchylnému od právneho názoru vyjadreného už v rozhodnutí niektorého zo senátov, predloží plénu Ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov. Plénum Ústavného súdu rozhodne o zjednotení odchylných právnych názorov uznesením. Senát je v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna Ústavného súdu.

29. V prejednávanej veci sa žalobca v konaní proti žalovanému domáha ochrany osobnosti z dôvodu porušenia jeho práv na ochranu profesionálnej cti spolu s osobným charakterom, keď podľa názoru žalobcu odvysielaný príspevok tendenčne, hrubo nepravdivým a zákerným spôsobom znevážil jeho profesionálnu česť spolu s osobným charakterom, ktorý ho diskvalifikoval na funkciu sudcu v tak závažnej inštitúcii.

30. Reportáž má za cieľ pohotovo, s nevyhnutnými podrobnosťami a v jasnej forme zovšeobecniť najvýznamnejšie a najvšeobecnejšie javy a udalosti. Dominujúcim prvkom je dej, ktorý reportér na základe osobného poznania spravidla chronologicky opisuje priebeh udalostí tak, ako sa deje, skutočnosť neskresľuje, zhromažďuje zaujímavosti a fakty, ktoré potom umocňuje výpoveďami priamych účastníkov, svedkov, ich priamou rečou alebo ich parafrázuje. V reportáži sa uplatňujú na vyjadrenie dynamiky deja aj metafory a prirovnania popri prísne a presne vyjadrenej fotografii. Reportáž je teda univerzálny žáner na stvárňovanie rôznych oblastí ľudského života. Publicistické prejavy realizované prostredníctvom masmédií sú určené širokej verejnosti s cieľom oboznamovať, objektívne informovať, prípadne aj vzdelávať, a ich základnými znakmi sú preto objektívnosť, zrozumiteľnosť, vecnosť, pôsobivosť, výstižnosť, nestrannosť a vyváženosť.

31. Vo vzťahu k reportáži sa zásadne nemožno dovolávať nepravdivosti tvrdení a vyjadrení jej účastníkov, či dotknutých osôb, práve na ktorých zážitkoch, dojmoch a názoroch je reportáž založená a ktoré tak vychádzajú z ich subjektívneho vnímania situácie, na ktorej mali priamu alebo nepriamu účasť. Na rozdiel od účastníkov reportáže, je však postavenie redaktora iné, nakoľko tento musí v reportáži zachovať nestrannosť a objektívnosť tým, že poskytne adekvátny priestor na vyjadrenie svojich názorov a postojov všetkým zúčastneným a dotknutým osobám (názorová pluralita), svojimi komentármi by sa mal obmedziť na nezaujaté hodnotenie opisovanej udalosti a poskytnúť poslucháčovi všetky aktuálne dostupné relevantné fakty (všestrannosť informovania) a tieto vyhodnotiť objektívne tak, aby si tento mohol vytvoriť sám svoj vlastný úsudok.

32. Z uvedeného vyplýva, že v prípade jednostranného spracovania reportáže, v ktorej sa poskytne priestor len jednej zo zainteresovaných strán, môže dôjsť k zásahu do osobnostných práv druhej zo zainteresovaných strán, ktorej priestor na reakciu nebol daný, hoci tomu nebránili žiadne vážne či objektívne prekážky. Existencia neoprávneného zásahu a zodpovednosti za vznik ujmy s tým spojenej však predpokladá posúdenie, či v prípade poskytnutia priestoru na vyjadrenie opomenutej strane, by v konečnom dôsledku vyznelo odvysielanie príspevku celkom inak.

33. V zásade teda nemožno od vysielateľa spravodlivo požadovať preukazovať pravdivosť tvrdení respondentov reportáže, avšak pokiaľ je reportáž založená na výpovedi len jednej strany a druhá (opomenutá) dotknutá strana v prípadnom súdnom spore predloží svoje fakty a argumenty k riešenej problematike, na základe ktorých možno usudzovať, že odvysielané údaje nie sú (úplne) pravdivé, alebo sú pravdu skresľujúce, a ktoré pokiaľ by boli odvysielané, keby mu bol daný rovnocenný priestor

na ich prezentovanie, by prispeli k objektívnosti a vyváženosti príspevku, potom prichádza do úvahy zodpovednosť vysielateľa za neoprávnený zásah.

34. Predmetom posúdenia bola časť odvysielaného príspevku žalovaným, ktorá mala tento obsah:
a) hovorí J. G.:
,,Ústavný súd mal len dva senáty. Tie dva senáty rozhodovali postupne asi od júna 1999 do začiatku roku 2000 desiatky ústavných sťažností, v ktorých rozmanití príslušníci R. namietali porušenie svojho ústavného práva v podstate na nedotknuteľnosť amnestie. Ústavný súd v tých desiatkach rozhodnutí vždy sťažnosti odmietol a len v jednom jedinom prípade urobil to najdôraznejšie rozhodnutie, ktorým povedal, že došlo k porušeniu Ústavy. Čiže, nie je to 1:1, je to ja neviem ... 38:1, alebo proste ... výsledok bol takýto nejaký“.
b) hovorí reportér:
,, Na Ústavnom súde vznikli dve rôzne stanoviská. V normálnom štáte a na normálnom súde by bolo potrebné stanoviská zjednotiť za prítomnosti celého pléna. Sudca V. vedel, že druhý senát rozhodol inak. Napriek tomu, však nepožiadal plénum Ústavného súdu o zjednocovacie stanovisko. Rozhodol svojim senátom sám - v prospech H. zvôle a proti právu a prapodstate demokracie“.

35. Po posúdení predmetu sporu súd dospel k záveru, že nároku žalobcu odvysielať ospravedlnenie, ako aj priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú dôvodné.

36. Je zrejmé, že snahou reportáže odvysielanou žalovanou dňa XX.XX.XXXX bolo upriamiť pozornosť diváka (verejnosti) na kritiku žalobcu ako sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý o podnete E. rozhodol tak, že uznesením I. ÚS 48/99 tento predbežne prerokoval a prijal na konanie v časti smerujúcej proti Ministerstvu vnútra SR a Krajskej prokuratúre v Bratislave v rozsahu namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. Vo veci č. ÚS 48/99 rozhodol dňa 20. decembra nálezom o porušení práva.

37. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že Ústavný súd riešil desiatky ústavných sťažností, v ktorých príslušníci R. namietali porušenie svojho ústavného práva v podstate na nedotknuteľnosť amnestie. Žalobca uviedol, že aj on mal pridelených cca 10 týchto sťažností. No medzi sťažnosťou J. S. (a aj I. L.) a ostatnými bol zásadný rozdiel. PríslušnícA. sa ,,sťažovali“ na to, že sú predvolávaní ako svedkovia v amnestovanej veci. Vzhľadom na všeobecnú povinnosť svedčiť (s modifikáciou) boli všetky odmietnuté. J. S. podal sťažnosť preto, lebo bol znovu trestne stíhaný. A, takéto sťažnosti boli iba dve. Jeho a I. L. Takže, nebolo dôvodné v reportáži odvysielať tvrdenie pomer 38:1. V ďalšom reportér uviedol, že vediac, o rozhodnutí druhého senátu, ktorý rozhodoval o odmietnutí, bol žalobca povinný (presne, bolo potrebné) požiadať Plénum súdu o zjednotenie stanovísk. Vykonaným dokazovaním však mal súd preukázané, že sled udalostí bol opačný, pretože to bol Prvý senát (E.), ktorý rozhodol o prijatí sťažnosti J. S. na ďalšie konanie 22.07.1999 (I. ÚS 48/99) a Druhý senát (JUDr. E.) o odmietnutí sťažnosti I. L. dňa 18.08.1999 (II. ÚS 80/99). Pokiaľ žalovaný tvrdil, že dva senáty ústavného súdu rozhodovali o identických podnetoch odlišným spôsobom, súd mal preukázané, že tomu tak bolo, keď senát vedený E. podnet I.L. na neverejnom zasadnutí senátu 15.07.1999 predbežne prerokoval a uznesením ÚS 69/99 rozhodol o jeho odmietnutí. Následne senát E. podnet JUDr. J.S. uznesením I. ÚS 48/99 z 22.07.1999 predbežne prerokoval a prijal na konanie v časti smerujúcej proti Ministerstvu vnútra SR a Krajskej prokuratúre v Bratislave v rozsahu namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. Vo veci I. ÚS 48/99 rozhodol dňa 22.12.1999 nálezom o porušení práva. Súd mal preukázané, že v aktuálnom čase bol platný a účinný zákon č. 38/1993 Z.z. V ustanovení § 6 je uvedené, že zjednocovacia činnosť platila iba vo veciach súladu zákonov s Ústavou podľa čl. 128. Nie v prípadoch ústavných sťažností. Ku zmene došlo (vynechaním článku) až o 2 roky. Okrem uvedeného, aj keby taká povinnosť existovala, netýkala sa tzv. procesných rozhodnutí - odmietnutia, alebo prijatia veci v predbežnom prerokovaní. V tejto súvislosti nemožno uviesť iné, ako skutočnosť, že predmetný príspevok bezdôvodne vyznel vo vzťahu k žalobcovi negatívne, znevažujúc jeho profesionálnu česť spolu s osobným charakterom a súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že až do takej miery, ktorá žalobcu diskvalifikovala na funkciu sudcu na tak závažnej inštitúcii Slová: ... rozhodol svojim senátom sám v prospech H. zvôle a proti právu a prapodstate demokracie“ nemali nechať divákov na pochybách, kto je osobou, ktorá znemožnila priechod spravodlivosti. Podľa názoru súdu, redaktor mal poskytnúť adekvátny priestor na vyjadrenie svojich názorov a postojov všetkým zúčastneným a dotknutým osobám (názorová pluralita). V predmetnej veci však neoslovil ,,druhú stranu“, kedy by bol zistil, že Európsky súd pre ľudské práva v Štrasbugu vo veci Z. v. Slovensko v konaní pred Komorou zloženou zo siedmych sudcov títo hlasovaním 7:0 vyniesli rozsudok č. XXXXX/XX v totožnej veci I. Z.. V ňom je stať (str. 6 a

18), kde sa uvádza: ,,Bod 39. Uznesenie č. I. ÚS 30/99, ktorého operatívna časť znie: „... výklad článku 102 ods. 1 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky: Právom prezidenta Slovenskej republiky upraveným článkom 102 ods. 1 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky je udeliť amnestiu niektorou z foriem, ktoré sú v tomto článku uvedené. Súčasťou tohto práva však nie je aj oprávnenie prezidenta Slovenskej republiky akýmkoľvek spôsobom meniť rozhodnutie o amnestii už uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, bolo uverejnené v Zbierke zákonov dňa 24. júla 1999. V ňom Ústavný súd (Prvý senát) podal rozsiahly lingvistický, logický, historický a systematický výklad daného ustanovenia.“ (str. 6) ,, Bod 126. Po preskúmaní dokumentov, ktoré mal Súd k dispozícii, nezistil žiadnu bázu pre spochybnenie výkladu, ktorý podal Prvý senát Ústavného súdu....“. Je teda absurdný a ďaleko za hranicami bežnej kritiky a nekorektný hodnotiaci úsudok redaktora žalovaného, že žalobca konal v prospech H. zvôle a proti prapodstate demokracie...“ Nekorektné bol uvedenie redaktora, že žalobca rozhodol svojim senátom sám. Priemerný divák nemohol túto časť odvysielaného príspevku poňať inak, ako, že žalobca hoci v senáte rozhodol tak, ako chcel on. Napokon podľa názoru súdu znevažujúco vo vzťahu k žalobcovi vyznela aj časť reportáže, že rozhodol v prospech H. zvôle a proti právu a prapodstate demokracie, keď vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca vec posúdil jednoznačne v súlade so zákonom. Súd tak uzatvára, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca bol napadnutý ako sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky. Stalo sa tak v najsledovanejšom médiu, v pomerne obľúbenej a teda sledovanej relácii s výlučne kritickým zameraním. Žalobca je advokát. Nemožno vylúčiť tvrdenie žalobcu, že práve v dôsledku odvysielanej reportáže sa pre mnohých potenciálnych klientov vinou žalovaného stal neprijateľný. A, to má dopad existenčný. Možno súhlasiť s tvrdením žalobcu v tom, že kto bol pred dvadsiatimi rokmi vo veku, kedy ho udalosti ako zavlečenie nezaujímali, súčasný (napr.) tridsiatnik musí žalobcu považovať za hodného vylúčenia zo slušnej spoločnosti. A to, na základe nepravdivých skutočností uvedených v predmetnom príspevku. Nemožno tiež nechať bez povšimnutia výrok redaktora žalovaného, že ... v normálnom štáte a na normálnom súde by bolo potrebné stanoviská zjednotiť za prítomnosti celého pléna... Tento nesprávny hodnotiaci úsudok redaktora žalovaného nepochybne taktiež vyznel vo vzťahu k žalobcovi znevažujúco, keď každý priemerný divák s najväčšou pravdepodobnosťou tento vyhodnotil tak, že aj žalobca má svoj podiel na tom, že štát i súd nie sú normálne, pretože, keby normálne boli, tak by sa nemohlo stať to, čo sa podľa redaktora stalo, že na Ústavnom súde vznikli dve rôzne rozhodnutia o identických podnetoch. Reportér hovoril o normálnom štáte, ale aj ten sa v danom kontexte môže hodnotiť (chápať) iba jediným spôsobom a to, že nenormálny štát a súd je v danej konštelácii dielom žalobcu. Obsah tohto hodnotiaceho úsudku redaktora bol neadekvátny, podľa názoru súdu až exces, ktorý nepochybne znevážil profesionálnu česť spolu s osobným charakterom žalobcu, ktorý ho diskvalifikoval na funkciu sudcu v tak závažnej inštitúcii. V neposlednom rade súd považuje za potrebné uviesť, že autor predmetnej reportáže J. v priebehu svojej výpovede pred súdom opakovane akcentoval, aká je na Slovensku nízka dôveryhodnosť verejnosti v justíciu. Nemožno však v tejto súvislosti neuviesť, že aj sám svedok pripravil o sudcovi ústavného súdu reportáž, obsahom ktorej boli nepravdivé skutočnosti a ani jeho hodnotiaci úsudok nebol korektný. Po odvysielaní predmetnej reportáže si verejnosť o žalobcovi a tiež o justícii vo všeobecnosti opätovne nedôvodne mohla vytvoriť len negatívny obraz a názor.

38. S poukazom na vyššie uvedené, súd považoval za dôvodné na zmiernenie vzniknutej ujmy žalobcovi priznanie morálneho zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia sa mu podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

39. Podľa § 13 ods. 2 Obč. zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

40. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

41. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Obč. zákonníka predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok, t.j. ak
a) morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúcim,
b) neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere.

42. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 Obč. zákonníka taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offo.

Sú to:
a) závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy,
b) okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Pritom závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania.

43. Skutočnosť, že ustanovenie § 13 ods. 3 Obč. zákonníka ukladá súdu výslovne prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, vedie k záveru, že sama závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Povinnosť prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, je stanovená zámerne veľmi všeobecne, ako vo vzťahu k poškodenej fyzickej osobe, tak aj vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil. Deje sa tak s cieľom, aby pri určovaní konečnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci sudcovskej úvahy a v súlade s princípom spravodlivosti prihliadnuť k rozmanitým momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, a tak bola naplnená požiadavka zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Pritom z hľadiska ustanovenia § 13 ods. 2 a 3 Obč. zákonníka je právne relevantná len taká nemajetková ujma, ktorej vznik je v príčinnej súvislosti s neoprávneným zásahom, v značnej miere znižujúcim dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti.

44. Žalobca si uplatnil aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to vo výške 10.000 eur. V tejto súvislosti sa súd zaoberal otázkou závažnosti zásahu. Značné zníženie dôstojnosti a zásahu do profesionálnej cti spolu s osobným charakterom žalobcu odôvodňujúce priznanie i náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch mal súd preukázané, keď následky zásahu nie je potrebné osobitne preukazovať, pokiaľ k nemu došlo odvysielaní v televízii a pre naplnenie podmienok žaloby sa nevyžadujú konkrétne následky protiprávneho konania. Dôležitá je objektívna schopnosť, či spôsobilosť vážnym rozsahom poškodiť česť napadnutého. Televíziu RTVS denne sleduje množstvo tisíc divákov. Títo všetci si mohli nadobudnúť pocit, ak nie aj presvedčenie, o mimoriadne závažnom spreneverení sa žalobcu svojmu postaveniu. Takýto obraz o žalobcovi možno v 10 tisícoch divákov zostal. Odvysielaním predmetnej reportáže bezdôvodne a bez akéhokoľvek základu došlo k zníženiu profesionálnej cti a osobného charakteru žalobcu v spoločenskom prostredí. Za veľmi závažnú okolnosť súd považoval, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv došlo televíznym vysielaním, kedy je dôvodné vychádzať z toho, že mal širokú publicitu a v dôsledku ktorého bol zásah negatívneho pôsobenia odvysielanej reportáže značný. Zodpovedný subjekt preto musí niesť následky svojho konania. Zhodnotením jednotlivých skutočností z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy dospel súd k záveru, že v konaní boli preukázané také rozhodujúce skutočnosti zásadného významu, ktoré vo vzájomných súvislostiach opodstatňujú priznanie žalobcovi i nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu 10.000 eur titulom nemajetkovej ujmy súd považoval za primeranú a v súlade s požiadavkou spravodlivosti, keď je nepochybné, že pod pojmom vážnosti, resp. dôstojnosti fyzickej osoby tak, ako to má na mysli ust. § 13 ods. 2 Obč. zákonníka patrí i fenomén osobnej a profesionálnej cti a vážnosti a teda i charakteru, a podľa mienky súdu zdravie a česť sú hodnoty najvyššie. Ako už bolo vyššie uvedené, sloboda prejavu je jedným z hlavných základov demokratickej spoločnosti a tvorí jednu zo základných podmienok jej rozvoja a uplatnenia každého jednotlivca. Právo na slobodu prejavu však nie je absolútne, je totiž obmedzené, tak, ako to predpokladá článok 10 ods. 2 Dohovoru a článok 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, právami na ochranu osobnosti a dobrej povesti v rozsahu vymedzenom ustanovením § 11 a nasl. Obmedzenie práva na slobodu prejavu priznaním práva na ochranu osobnosti nie je porušením čl. 10 Dohovoru. V prípade kolízie práva na slobodu prejavu s právom na ochranu osobnosti treba vychádzať z požiadavky ich vyváženosti a proporcionality pri ich uplatňovaní, teda aby jednému právu nebola daná bezdôvodne prednosť pred právom druhým. Na autentické priblíženie udalosti divákovi reportáž obsahovala, okrem obrazovo-zvukového stvárnenia udalosti, aj vyjadrenie zúčastnenej osoby a tvrdenia redaktora J. Vo vzťahu k obsahu reportáže sa len výnimočne, v obmedzenom rozsahu, možno dovolávať nepravdivosti vyjadrení jej účastníkov, pretože práve na ich pozorovaní udalosti a ich názoroch je reportáž založená. Iné je však postavenie redaktora, ktorý musí v reportáži zachovať nestrannosť a objektívnosť tým, že poskytne adekvátny priestor na vyjadrenie svojich názorov a postojov všetkým zúčastneným a dotknutým osobám (názorová pluralita), svojimi komentármi by sa mal obmedziť na nezaujaté hodnotenie opisovanej udalosti a poskytnúť divákovi všetky aktuálne dostupné relevantné fakty (všestrannosť informovania) a tieto vyhodnotiť objektívne tak, aby si divák mohol vytvoriť sám svoj vlastný úsudok.

45. S poukazom na vyššie uvedené, je aj podľa názoru súdu náprava prostredníctvom ospravedlnenia nedostatočnou reparáciou zásahu do osobnostných práv žalobcu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy súd považoval sumu 10.000 eur. Podľa názoru súdu je ľahké niekoho nedôvodne znevážiť. Finančná satisfakcia je len veľmi malou satisfakciou na zmiernenie spôsobenej ujmy, ak sa zmierniť vôbec dá.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené súd považoval za dôvodné na zmiernenie vzniknutej ujmy žalobcovi aj priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

47. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Žalobca mal vo veci úspech v celom rozsahu preto mu súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 362 ods. 1 C.s.p.).Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to písomne v 2vyhotoveniach (§ 359 C.s.p.) .

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).V zmysle § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 1, 2 a 3 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3) (ďalej len "oprávnený"). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie(§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku).